

NOTAT

Haugastøl, Buskerud

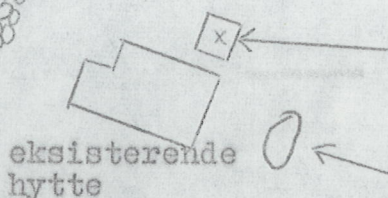
Funn av menneskebein i steinurd og flintfunn under hyttebygging.

Grethe Langholm var den 11/6 innom Historisk museum da det under hyttebygging nær Haugastøl var funnet deler av menneskeskjelett i en steinurd, og like ved ble det funnet et flintavslag under utgraving av hyttetomt. Funnstedet ligger "noen hundrede meter" NV for utløpet av Ørteråmi - hvor denne renner ut i Sløtfjorden (Kartbl. Hein 1515 IV, pkt. 383069).

Beinrestene kom fram da det ble tatt stein i en urd til utviding av den eksisterende hytta. Beinrestene var funnet tidligere i vår. Underkjeven hadde hun med til museet, mens resten av beina lå i hytta. Beina ble funnet under noen steinheller, men ikke slik at beina lå på "plass". Det virket som om liket var lemnet i stykker før det var lagt ned. Det ble ikke funnet noe sammen med beina som kan gi antydning om datering. Steinhellene ligger slik at rommet hvor beinrestene ble funnet fremdeles er tydelig.

Under utgraving av tomta til tilbygget, ble det funnet et flintavslag i de fjernede masser. Dette punkt skal ligge ca. 20 m fra urda. Det ble ikke funnet kull eller annet som en la spesielt merke til.

Steinurd hvor
skjeløttrestene
ble funnet

Tilbygg under arbeid
Flintavslaget må være
kommet herfra

eksisterende
hytte

Masser fra den utgravde
tomt. Her ble flintavslaget
funnet

Sløtfjorden

Notat - Haugastøl, Buskerud.

Da den eksisterende hytte ble bygget i 1973 ble det ikke gjort funn under grunnarbeidet - fru Langholm legger til at hun ikke var tilstede under arbeidet. De visste imidlertid om at det lå en gammel tuft hvor hytta står nå. Denne skal en ennå kunne se under hytta - steinene i tufta er imidlertid fjernet.

Grethe Langholm ble gjort kjent med at området hører til Oldsaksamlingens distrikt, men at Historisk museum skulle bringe opplysningene videre. Hun ble videre gjort kjent med at intet måtte gjøres verken i steinurda eller i tomten, før hun hørte nærmere fra Oldsaksamlingen eller Historisk museum.

Professor Hagen kontaktet Oldsaksamlingen den 12/6 og det ble da bestemt at befaringen skulle gjøres av Historisk museum i forbindelse med oppdrag i indre Hardanger.

Hytta eies av:

Odd Langholm
Kalfarvei 106
5000 BERGEN
tlf. 310196

Hytta er brunbeiset med blå lemmer, ligger ca. 20 m over og ca. 50 m fra Sløtfjorden - målt fra toppvannstand.
Tilbygget er planlagt bygget i juli d.å.

Bergen den 12/6 1975

Tore Bjørge

1375/75

UNIVERSITETET I BERGEN

HISTORISK MUSEUM

N-5014 BERGEN,
Postboks 25

30. juni 1975
AF/kbj.

Førstekonservator Irmelin Martens
Universitetets Oldsaksamling
Frederiksgate 2
Oslo 1

- ./.
  - ./.
  - ./.
- Vedlagt fylgjer innberetning med vedlegg frå synfaring i samband med funn av menneskebein ved Haugastøl.
- Like eins ligg reiserekninga frå Tore Bjørge ved. Vonar du ekspederer den til rette vedkomande på huset.

Beste helsing

Arthur Fasteland
konservator

God sommer til deg!

Fjellfunn
Hol

Innberetning

Sløtfjorden ved Haugastøl, Buskerud.

Befaring i forbindelse med funn av menneskebein i steinurd og flintfunn under hyttebygging nær Haugastøl, Buskerud.

Bakgrunn:

Historisk museum i Bergen fikk den 11/6 melding om at det var funnet rester av menneskeskjelett i en urd ved Sløtfjorden - like ved ble det under hyttebygging funnet flintavslag. (Se notat av 12/6 1975).

Oldsaksamlingen i Oslo ble kontaktet som rette museumsdistrikt. Befaring ble foretatt av undertegnede den 19/6 1975 i forbindelse med oppdrag i indre Hardanger.

Lokalisering:

Funnene ble gjort nær hytte til Odd Langholm, Kalfarvei 106, 5000 BERGEN. Denne ligger NV for utløpet av Ørteån i SV-enden av Sløtfjorden. (Kartblad Hein, 1515 IV, pkt. 383069).

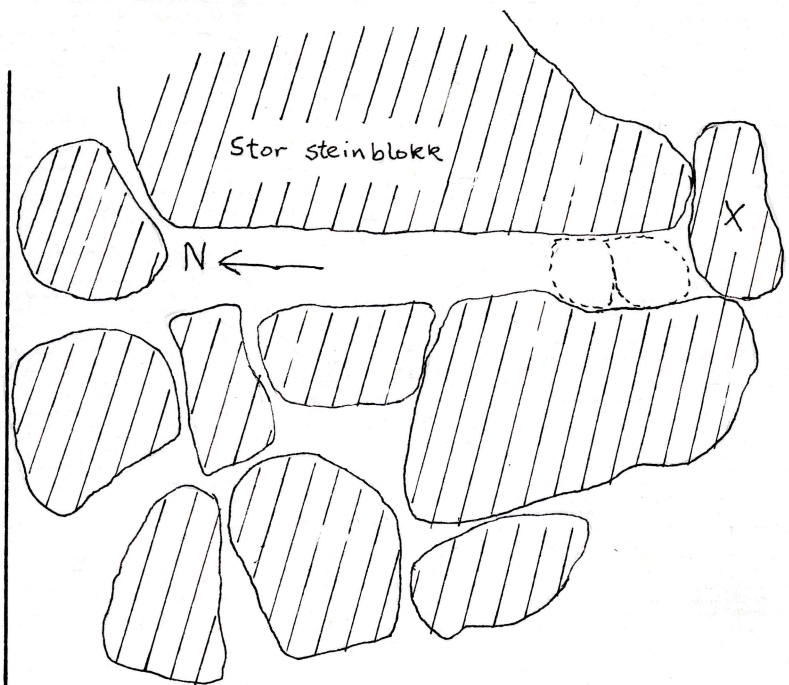
Terrengets art:

Smal småkupert hylle som løper parallelt med stranden, 15 - 20 m over toppvannstand (884 m.o.h.). Området er morenedekket med en del blokker synlig. Mose og lyngvegetasjon.

Rester av menneskeskjelett.

Ca. 10 m ø for Ø-gavlen av hytta ligger en blokkasamling - enkelte på flere m³. Under arbeidet med å hente stein herfra til bruk ved utvidelse av hytta, ble det funnet rester av menneskeskjelett under to mindre heller (ca. 40 x 40 cm). Beinfragmentene ble tatt opp slik at det ved befaringen kun fantes noen ganske få beinfragmenter tilbake.

Mellom de store blokkene dannes det et rektangulært rom ca. 2,5 x 0,3 - 0,4 m. De to hellene ligger helt i S-enden av det rektangulære rommet.

X Denne steinen synes å være lagt på plass

  skelettrester ble funnet under to mindre heller.

Fru Langholm forklarte da hun meldte fra om funnet at beina lå samlet under de to hellene og beinrestene lå ikke på sin riktige plass - det hadde virket som om lemmene var lagt ned hver for seg.

Den store blokken (Ca. 0,7 m høy) hadde ikke ~~l~~ dekke på de nedre 30 cm. Dette skulle tyde på at det over beinrestene har ligget en ca. 30 cm tykk steinpakning.

Steinen merket x på skissen er den eneste av de store steinene som synes å være lagt til rette.

Beinrestene er nå bragt inn til museet. Det består av underkjeve, skallefragment, lårbein og deler av bekkenet. På en del av beinrestene er det begynnende grønnalgevekst som kan tyde på at det er kommet lys til beinmaterialet. Dette kan tyde på at beinrestene ikke er særlig gamle eller at det har vært fjernet stein fra urda i senere tid (hyttebygging), og at algeveksten fikk bedre muligheter da.

Beinmaterialet er nå på Zoologisk museum hvor osteologen Rolf Lie vil undersøke det før oversendelse til Torgersen i Oslo.

Flintfunn.

Ca. 4 m opp for NV-hjørnet av hytta er det gravet ut et areal på ca. 3 x 3 m i en skrånende bakke. Massene som er gravet bort er lagret bak N-gavlen av hytta. Her ble det senere funnet et flintavslag som ifølge fru Langholm må være kommet fra det utgravde område. Profilene rundt det utgravde areal ble renskåret utan at det noe sted var antydning til boplassrester. Profilene viser vanlig podsollutvikling i morenemateriale uten forstyrrelser.

Det synes derfor ikke å ha ligget en boplass hvor det nå har vært gravet. En kan derimot ikke se bort fra at avslaget står i forbindelse med en tuft som ligger under hytta til Langholms. Det ble tatt 15-20 prøvestikk i nærheten av det utgravde område utan at dette ga resultater.

Konklusjon.

Det er ingen sikre holdepunkter m.h.t. om skjelettrestene er forhistoriske. For å få dette klarlagt må en undersøke nærmere den steinete undergrunnen hvor skjelettrestene ble funnet for om mulig å finne knapper eller lignende fra bekledningen - alternativet er å få datert selve beingrinda. Selv om tannslitasjen var stor skal en ikke se bort fra at skjelettet kan være fra nyere tid og for såvidt også fra dette århundre - i så fall er det vel mer en politi- enn en museums-sak. Oldsaksamlingen bør tilskrive byttebyggeren og varsle om at det ikke bør fjernes mer stein hvor beinrestene ble funnet. (Dette er gjort pr. telefon).

Området hvor flintavslaget skal være funnet ga ingen boplassindikasjon - det skulle derfor ikke være grunnlag for å hindre den påbegynte bygging.

Det kan nevnes at det ligger en del tufter i området. Eventuell hyttebygging kan komme i konflikt med disse. Problemet er ofte å avgjøre om tuftene er forhistoriske eller ikke uten at de blir nærmere undersøkt.

Slides:

57,59 I blokkurda til høyre for hytta ble beinrestene funnet.

61 Utgravd område for tilbygg.

63, 65 Snitt fra det utgravde område som viser vanlig podsollutvikling.

67,69,

71,73 Blokkurda hvor beinrestene ble funnet.

Bergen, den 27. juni 1975

Tore Bjørge
Konservator

Vedlegg: Notat av 12/6 - 1975

9 slides

1 flintavslag.

Top.ark

14.juli 1975.

AEC/VM

Herr Odd Langholm
Kalfarvei 106
5000 BERGEN.

Fra Tore Bjørge ved Historisk Museum, Universitetet i Bergen, har vi fått oversendt et flintavslag samt rapport om befaring i forbindelse med funn av skjelettresten.

Ved leilighet vil vi gjerne gjøre en etterundersøkelse der skjelettet ble funnet, så det må ikke tas mere stein der. Ellers har Universitetets Oldsaksamling ingen bemerkninger til byggeplanene.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.